

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/69/2014
Identifikačné číslo spisu:	7207225571
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7207225571.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Q. T., bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. Danicou Holováčovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Čajakova č. 5, proti žalovaným 1/ Stavebnému bytovému družstvu Košice IV, so sídlom v Košiciach, Levočská č. 3, IČO: 00216666, zastúpenému JUDr. Tiborom Sásfaiom, advokátom so sídlom v Ruskove, Ďurkova č. 45, 2/ C. U., bývajúcemu v P., 3/ Ing. C. U. ml., bývajúcemu v T., 4/ Ing. E. U. ml., bývajúcej v P., o neplatnosť právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 20 C 73/2007, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 16. januára 2014 sp. zn. 6 Co 168/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II uznesením z 15. apríla 2013 č.k. 20 C 73/2007-295 žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov v dovolacom konaní. Svoje rozhodnutie založil na záveroch vyplývajúcich z hodnotenia osobných, majetkových a zárobkových pomerov žiadateľa s prihliadnutím na to, že žalobca nemá žiadne dlhy, ani žiadne vyživovacie povinnosti, a je výlučným vlastníkom bytu, záhrady a rekreačnej chaty. Navyše, z výpisu z účtu žalobcu v peňažnom ústave súd zistil, že v čase vydania výzvy na zaplatenie súdneho poplatku (199 €) mal žalobca na účte finančné prostriedky vo výške 1 353,61 €. S poukazom na takto zistené majetkové pomery žalobcu súd konštatoval, že ho nemožno zaradiť medzi občanov v hmotnej núdzi a nie je daný dôvod priznať mu oslobodenie od súdnych poplatkov. Vzhľadom na to predmetnému návrhu žalobcu nevyhovel (§ 138 O.s.p.).

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením zo 16. januára 2014 sp. zn. 6 Co 168/2013 napadnuté uznesenie potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Preskúmaním veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, náležité odôvodnené. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého uznesenia (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Zdôraznil, že v rámci rozhodovania o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov je okrem iného potrebné prihliadnuť aj na výšku súdneho poplatku. Zhodne s prvostupňovým súdom poukázal na to, že zistené osobné, majetkové a zárobkové pomery

žalobcu mu umožňujú zaplatiť súdny poplatok 199 € bez toho, aby tým došlo k ohrozeniu jeho výživy a uspokojovania jeho základných potrieb, ako aj bez toho, aby sa tým dostal do stavu hmotnej núdze. K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uviedol, že právo na spravodlivý proces neobsahuje aj právo na vyhovujúce rozhodnutie o procesnom návrhu účastníka na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v celom rozsahu. Napokon dodal, že Ústava Slovenskej republiky v čl. 46 ods. 1 negarantuje právo účastníka na bezplatné súdne konanie.

Uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním. Uviedol, že prípustnosť dovolania vyplýva z § 237 písm. f/ O.s.p. preto, lebo záver súdov o nedostatku dôvodov pre jeho oslobodenie od súdnych poplatkov nie je správny. Okrem iného je nesprávna argumentácia odvolacieho súdu, že prvostupňový súd bol povinný zohľadniť aj vlastníctvo nehnuteľností, čo malo mať vplyv na žalobcove majetkové pomery. Vyjadril presvedčenie, že nesprávnym posúdením podmienok pre odpustenie poplatkovej povinnosti môže byť znemožnené právo na súdnu ochranu a teda tiež možnosť účastníka konať pred súdom. Vzhľadom na uvedené žiadal dovolací súd, aby zrušil uznesenie prvostupňového ako aj odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie smeruje v danom prípade proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľom napadnuté uznesenie nemá znaky uznesení, ktoré sú uvedené v týchto ustanoveniach, preto prípustnosť jeho dovolania z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Dovolanie žalobcu by v danom prípade bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a existencia týchto väd v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ tvrdí, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania,

ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Napriek tomu, že žalobca argumentuje existenciou procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., z obsahu jeho dovolania (§ 41 ods. 2 O.s.p.) vyplýva, že žalobca súdom vytýka to, že zo skutkových okolností vyvodili nesprávne právne závery (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namieta teda nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorom spočíva napadnuté uznesenie.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

O nesprávnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ktorý ale môže byť úspešne uplatnený iba v procesne prípustnom dovolaní. Samo nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (vid' tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v ustanovení § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže procesná prípustnosť dovolania žalobcu proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcu, nevyplýva ani z § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., dovolací súd odmietol toto jeho dovolanie ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na jej priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.